

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036

Sakens gang

Saksnummer

Møtedato

Utvalg

Formannskapet

Innstilling fra kommunedirektøren

Formannskapet som planutvalg fatter følgende vedtak:

- Med hjemmel i Plan- og bygningsloven §11-13 fastsettes planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036
- Planprogrammet fastsettes som vedlagt i dokumentet
- Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel vedtas som eget selvstendig dokument

Saksutredning

Habilitet

Ingen kjent administrativ inhabilitet.

Oppsummering

Lurøy kommune slo sammen prosessen med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi 2024-2028. Formannskapet i Lurøy vedtok i sak 113/23, den 06.12.2023 å sende på høring og legge ut planstrategi 2024-2028, med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel til offentlig ettersyn i minst 6 uker.

Forslag til planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel ble sendt på høring, og lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 21.12.2023-04.02.2024. Det kom samlet uttalelser til både planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel, og planstrategi 2024-2028.

Planprogrammet har blitt oppdatert med de endringer som har kommet frem av saksfremlegget, og gjort til et eget selvstendig dokument.

Planprogrammet fastsettes i henhold til § 11-13 og legger grunnlaget for det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Bakgrunn

Lurøy formannskapet vedtok i møtet den 29.04.2020, sak 28/20, Planprogram for ny kommuneplanens samfunnsdel. Imidlertid ble gjennomføringen av samfunnsplanen

utsatt av flere årsaker. På grunn av nye krav både på regionalt og nasjonalt nivå ble det foreslått å utarbeide et nytt planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.

Den gjeldende samfunnsdelen, vedtatt i 2015, har som visjon å skape gode oppvekstvilkår basert på kvalitet, trygghet og trivsel. Den er todelt, med del 1 som inneholder kunnskapsgrunnlaget, inkludert statistikker og datagrunnlag, og del 2 som er tematisk inndelt med visjon, mål og strategidokumenter. Tidligere har samfunnsdel ikke fungert optimalt som et effektivt politisk styringsverktøy, og derfor er det denne gangen avgjørende å legge vekt på samarbeid og felles innsats. En tett og koordinert innsats fra alle aktører er nødvendig for å sikre at den nye samfunnsdelen blir et operativt og retningsgivende verktøy for helhetlig samfunnsutvikling. Enhver strategi eller målsetting i samfunnsdelen bør tydelig gjenspeiles i handlings- og økonomidelen, samt i alle påfølgende sektorrettede initiativer.

Ny samfunnsdel foreslås delt opp i tre deler:

- Hoveddelen vil omfatte visjon, mål og strategier. Den vil være tematisk inndelt som et styringsdokument for utvikling av organisasjon og samfunn. Overordnede mål og strategier i hoveddelen vil danne grunnlaget for handlingsdelen av kommuneplanen, der tiltak søker å oppnå disse målene.
- Del 1, som vedlegg, vil inkludere kunnskapsgrunnlaget, et komplett datagrunnlag med statistikker, tabeller og resultater fra medvirkningsprosesser. Dette datagrunnlaget vil være tilgjengelig som oppslagsverk for innbyggere, ansatte, politikere og andre interessenter.
- Del 2, også som vedlegg, vil være plandelen, som trekker konklusjoner basert på kunnskapsgrunnlaget. Den vil drøfte utfordringer og foreslå mulige strategier og mål.

Vurdering

I perioden forslag til planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel var ute på høring, mottok Lurøy kommune flere innspill fra både Lokalutvalgene i Lurøy og andre statlige og regionale instanser. Uttalelsene ligger i sin helhet vedlagt.

Samediggi/Sametinget: Skriver i sin uttalelse:

Sametinget ber om at hensynet til samiske kulturminner vektlegges og konkretiseres i kommuneplanleggingen. Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske kulturminner og kan bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig. Dette vil være særlig relevant ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Samtidig, minner Sametinget kommunen om konsultasjonsplikt overfor representanter for berørte samiske interesser.

Kommentar fra saksbehandler: Saksbehandleren har i flere anledninger forsøkt å ta kontakt med Hestmann Strandtind Reinbeitedistrikt uten å få respons. I utarbeidelsen av arealstrategi og ved andre anledninger, vil det likevel bli forsøkt å ta kontakt på nytt med reindrifta. Lurøy kommunen ønsker og vil legge til rette for at flest mulig kan komme med innspill.

Nord Fiskarlag:

Nord Fiskarlag finner det gledelig at Lurøy kommune har ført opp *arealstrategi for hav og land* som en av fem satsningsområder i arbeidet med utforming av kommuneplanens samfunnsdel. Nord Fiskarlag foreslår at følgende målsetninger tas inn i *Arealstrategi for hav og land*:

2.1 Målsetning 1: Bærekraftig og miljømessig forsvarlig utnyttelse av kommunens sjøarealer

2.2 Målsetning 2: Hensiktsmessig og rettferdig sameksistens mellom fiskerinæringen og akvakulturnæringen

2.3 Målsetning 3: Fremtidsrettet havneinfrastruktur med løsninger for el-lading av fiskefartøy og sirkulære løsninger for levering/sortering av fiskerieravfall.

Kommentar fra saksbehandler: Saksbehandleren er enig i at både fiskeri- og akvakulturnæringen har fordeler av å sameksistere, og Lurøy kommune bør avklare og undersøke hvilke føringer som er best for dette. For å kunne finne mål og strategier knyttet til hvert satsningsområde, er det planlagt å gjennomføre medvirkningsaktiviteter slik som folkemøter og møter med andre bestemte grupper. Som det står på planprogrammet, vil alle innspillene, statistikk, data og resultater fra medvirkningsprosesser bli analysert og brukt som grunnlag til å definere mål og strategier.

Det vil være altfor tidlig å ta med de foreslåtte målsetninger i samfunnsdel uten å ha gjennomført disse medvirkningsaktiviteter. Samtidig jobbes det per i dag med å fylle ut kunnskapsgrunnlaget for det arbeidet med samfunnsdelen. Likevel vil dette utredes nærmere i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Polarsirkelen Friluftsråd:

Vi registrerer at det på s. 9 3. avsnitt står følgende:

Lurøy kommune har gode naturgitte forutsetninger som legger til rette for en aktiv livsstil. For å maksimere utnyttelsen av disse rike ressursene og styrke sosial bærekraft, planlegger kommunen å intensivere innsatsen for å tilrettelegge for økt bruk av naturen. Det vil være nødvendig å oppdatere anleggsplan og utvikle plan for ferdselsårer som delplaner under folkehelseplan.

Polarsirkelen friluftsråd er og har vært en samarbeidspart i arbeidet med friluftslivets ferdselsårer, noe vi vil fortsette å være til planen er ferdigstilt. Til dette arbeidet og for å tydelig forankre dette i kommunens planverk har vi følgende kommentarer:

- Det bør understrekes i teksten at det er for **friluftslivets** ferdselsårer planen skal gjelde. Å kun bruke begrepet ferdselsårer vil kunne oppfattes som et for generelt begrep som tar opp i seg alt fra sti til veg og ruter for båttrafikk.
- Plan for friluftslivets ferdselsårer er tenkt lagt inn som delplan inn under folkehelseplanen. Det bør vurderes om ikke planen også bør linkes inn KP-samfunnsdelens satsingsområde *Arealstrategi* med underområder:
 - Hav og land
 - FriluftslivDette for å sikre tilstrekkelige arealer for ferdselsårer og turmål. Kommunen bør i den sammenheng også vurdere behov for statlig sikring av friluftsområder, da den generelle utviklingen viser et klart press på attraktive naturarealer både langs kysten og innlandet. Særlig i folks nærrområder.
- Det skrives i avsnittet at en ønsker for å maksimere utnyttelsen av disse rike ressursene og styrke sosial bærekraft, planlegger kommunen å intensivere innsatsen for å tilrettelegge for økt bruk av naturen.

I dette bør det også følge tanker rundt bærekraft, arealutnyttelse og **besøksforvaltning!** Dette for å komme en fremtidig utvikling i besøk og turisme, med den potensielle økningen i trafikk og naturslitasje som en *maksimering av utnyttelsen* vil kunne innebære.

Kommentar fra saksbehandler:

1. Avsnittet endres til:

Lurøy har gode naturgitte forutsetninger som legger til rette for en aktiv livsstil. For å maksimere utnyttelsen av disse rike ressursene og styrke sosial bærekraft, planlegger kommunen å intensivere innsatsen for å tilrettelegge for økt bruk av naturen. Det vil være nødvendig å oppdatere anleggsplan og utvikle plan **for friluftslivets ferdselsårer** som temaplan under folkehelseplan (anleggsplan for idrett).
2. Arbeidet med planen for Friluftslivets ferdselsårer har allerede blitt satt i gang. For å forankre arbeidet ble det laget en sak som ble lagt fram for Tilsyns- og rettighetsutvalget i Lurøy kommune. Planen blir en temaplan under folkehelseplan (anleggsplan for idrett).

Likevel er friluftsliv en naturlig del av arealstrategi. Arealstrategi skal vise sammenheng mellom den fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. En nøye vurdering og analyse vil vise det fremtidige arealbehov for Lurøy kommune. Med dette anbefales det å ha friluftsliv som et tema som innarbeides i satsningsområde «Arealstrategi» istedenfor å ha det som et eget underområde.

3. Tilrettelegging for økt bruk av naturen skal ikke gå på bekostning av hverken natur og/eller kulturverdier. Tilgjengeliggjøring av naturen vil skje på kommunen sine premisser, og det vil bli sørget for at tankene rundt bærekraft, arealutnyttelse og besøksforvaltning ivaretas videre i planarbeidet.

Statens Vegvesen:

Arealpolitiske føringer for planarbeidet

Statens vegvesens er opptatt av at nasjonale føringer innen våre ansvarsområder legges i det videre arbeidet med planstrategien, og at dette danner grunnlag for og reflekteres både i kommuneplan og i andre sektorplaner. Viktige nasjonale arealpolitiske føringer for planleggingen er blant annet:

- Nasjonal transportplan (NTP),
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP)
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520)

Trafikksikkerhet er en vesentlig faktor for om det er trygt og godt å bo og leve i Lurøy kommune. Vi ser gjerne at trafikksikkerhet får en plass i planprogrammet og kan med fordel innlemmes i planstrategien. Det er viktig at kommunen gjennom sitt planarbeid ivaretar framkommeligheten og trafikksikkerheten langs vegstrekningene på best mulig måte.

Kommentarer fra saksbehandler: Føringer foreslått av statens vegvesen tas med i planprogrammet.

Visjon i gjeldende samfunnsdel er «Å skape gode oppvekstsvilkår for innbyggerne i Lurøy bygd på kvalitet, **trygghet** og trivsel», det følger med mål «Lurøy skal være en god og **trygg** kommune å bo i for alle våre innbyggere». Visjon er vurdert videreført i arbeidet med ny samfunnsdel. Arbeidet mot å bli «Trafikktrygg kommune» er også i gang, og trafikksikkerhetsplan tas med i planstrategien for Lurøy kommune 2024-2028. Det foreslåtte konseptet er allerede tenkt som et tema å utrede og blir derfor viktig for videre arbeidet med samfunnsdelen.

Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE):

NVEs innspill - føringer

Kommunen skal etter plan- og bygningsloven utarbeide en kommunal planstrategi minst en gang hver valgperiode. Planstrategien legger på den måten føringer for kommunens arealplanlegging i flere år fremover. Vi viser til [NVEs 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#), der det er beskrevet hvordan våre forvaltningsområder skal ivaretas i kommunale planer.

Kommentar fra saksbehandler: Følgende føringer tas med i planprogrammet:

- Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging
- Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling Rundskriv H-5/18

Videre skriver NVE:

Naturfare og klimaendringer

Kommunen må **sette av nok arealer til å håndtere naturfare**. Naturfare må være en premisse for arealutviklingen i kommunen. God arealplanlegging er pekt på som det viktigste virkemiddelet for å forebygge skader fra flom, skred, erosjon og overvann. Pågående klimaendringer vil øke risikoen for disse faretypene. Vi erfarer at det ofte er en utfordring å sette av store nok og sammenhengende areal til å sikre:

- overvannets avrenning på overflata i intense nedbørhendelser,
- vassdragenes kapasitetsbehov i flom,
- erosjonsutsatt areal,
- skredutsatt areal og
- nødvendige areal for avbøtende tiltak (sikringstiltak).

Klimaendringene gjør det viktigere enn noen gang å sikre en helhetlig forvaltning av nedbørsfelt. I følge pbl. §3-1 bokstav g og i, er tilpasning til forventede klimaendringer og en helhetlig forvaltning av vannets kretsløp en planoppgave. Den helhetlige forståelsen av vannets kretsløp og hvordan dette påvirkes av tiltak, er avgjørende for å få til en trygg utbygging

Kommunens **arealstrategi** bør gi en tydelig retning på hvordan samfunnet skal tilpasses naturfare på lang sikt og i et endra klima.

Kommentar fra saksbehandler: Helhetlig ROS analyse forventes vedtatt i kommunestyret i mars. Lurøy kommune har likevel utarbeidet ROS analyser for ulike sektorer, disse har ligget til grunn for arbeidet med planstrategi og planprogrammet. Ved behov vil flom, skred, overvann og erosjon bli nøye vurdert og nærmere utredet som en del av prosessen med å utarbeide arealstrategi. Slik vil arealstrategi få en tydelig retning og kunne legge premisser for det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Statsforvalteren i Nordland:

I avsnittet «utredningsbehov i prosessen» opplyses det at det ikke tas sikte på å gjøre større utredninger knyttet til planarbeidet. Dette da dere allerede har kunnskap om demografi/befolkningsutvikling, næringsutvikling og utfordringer med rekruttering.

- Kunnskapsgrunnlag på områdene oppvekst, folkehelse og omsorg er ikke synliggjort, men det opplyses i planstrategien at kommunen har utfordringer med å oppfylle kravet til anbefalt antall pedagoger.
- Vi savner en synliggjøring av naturverdiene som fins i kommunen, som grunnlag for at kommunen kan ivareta ansvaret for å følge opp nasjonale forpliktelser knyttet til naturavtalen. Slik kunnskap vil være viktig som grunnlag for politisk forankring og forståelse, og for å synliggjøre eventuelle utredningsbehov i planprogrammet og videre bærekraftig planlegging. Se til [naturavtalen](#), som har som hovedmål stanse naturtapet og «*opprettholde, forbedre eller restaurere økosystemene*» innen 2050.
- Landbruk, reindrift og utmarksressursene er viktige for matproduksjon, bosetting, verdiskapning, kulturlandskap og som grunnlag for nye, grønne næringer. God dialog mellom landbruksforvaltningen og planavdelingen er en viktig forutsetning for at de kommunale planene skal ivareta arealressursene. Reindriftretten er opparbeidet gjennom alders tids bruk og er en rettighet på linje med grunneierretten. Reindriftsutøverne fra Hestmannen/Strandtindene bør inviteres direkte inn som deltakere i kommunens planarbeid. Reinbeitedistriktet er en viktig kilde til informasjon om temaet reindrift, da de kjenner detaljene rundt bruken av området best.
- Vi savner også en redegjørelse for hvilket kunnskapsgrunnlag som skal legges til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Kommentar fra saksbehandler: Saksbehandleren vil takke Statsforvalteren for de nyttige lenker til kilder som var lagt til i sin uttalelse. Utarbeidelsen av planstrategi og høringsutkast av planprogrammet tok utgangspunkt i flere av de kildene som kom frem i uttalelsen. Likevel har vi nå fått en større oversikt over nyttige kunnskapskilder for det videre arbeidet med samfunnsdel.

Data knyttet til befolkningsutvikling, klimautfordringer, arealprofiler naturbase kart og lokale analyser vil supplere dette arbeidet. Det er viktig å kontinuerlig oppdatere og forbedre vår forståelse av trusler, sårbarheter og beste praksis for å sikre samfunnets trygghet og sikkerhet.

Kommunen har begynt å hente inn data knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap og andre temaer i samfunnsdelen. Imidlertid kan samfunnssikkerhet og beredskap mulig være et område vi ser for oss å styrke. Som nevnt tidligere, vil Lurøy kommunen snart få en helhetlig ros analyse, og en oppdatert beredskapsplan som vil også bli brukt i det videre arbeidet.

Som nevnt i planprogrammet, vil kunnskapsgrunnlaget utgjøre vedlegg 1 i samfunnsdelen. Her vil lenker, statistikk og data brukt i arbeidet med samfunnsdel blitt tilgjengelig og offentliggjort. En grundig og kontinuerlig oppdatering av kunnskapsgrunnlaget vil uansett være nødvendig for det videre arbeidet med kommuneplanen. Utredningsbehov vil som sagt blitt jevnlig vurdert underveis i planarbeidet.

Kommunen har utarbeidet en kort spørreundersøkelse og har satt av datoer for folkemøter i de ulike kretsene i kommunen. I tillegg har kommunen planlagt å gjennomføre møter med ulike grupper, der Hestmann/Strandtinden reinbeitedistrikt er tenkt å være en del av dem.

Det skrives videre at:

Faglige innspill

Statsforvalteren ønsker å bidra til helhet og sammenheng i planleggingen, og oppfordrer derfor til at

- Viktige konklusjoner fra sektorplanleggingen forankres i kommuneplanens samfunnsdel.
- Samfunnsdelen deretter definere en handlingsdel som gir grunnlag for prioriteringer i budsjett og økonomiplan. Jfr. pbl. § 11-1 4. ledd.
- Samfunnsdelen gir tilstrekkelig grunnlag for kommunal arealplanlegging og ev. videre utvikling av kommunale sektorplaner.

Kommentar fra saksbehandler: Det tas til orientering. Et av formålene og behov for revisjon av samfunnsdel, er å kunne få til et mer strategisk og målrettet styringsdokument.

Videre i uttalelsen:

Oppvekst, folkehelse, helse og omsorg

Tidlig innsats er viktig for å ivareta barn og unge med utfordringer. Oppvekstreformen har søkelys på samhandling og samarbeid for å få tidlig samordnet hjelp. Tjenestene i kommunene må rekruttere og utvikle kompetanse, slik at tjenestene sammen kan bidra til god og samordnet innsats. Det opplyses at antall barn som fødes blir stadig færre. Samtidig har kommunen lavere andel barn enn landsgjennomsnittet som bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Dette er positivt.

Kommunen skal revidere forebyggende plan for barn og unge i 2024 og plan for psykisk helse. Her bør dere konkretisere og planlegge for hvordan kommunen på sikt skal forebygge utenforskap, fattigdom og psykiske problemer blant barn og unge. Her anbefaler vi at kommunen også innarbeider en plan for omsorgssvikt og atferdsvansker.

Vi ser at Lurøy kommune skal utarbeide delplaner på en rekke områder innen helse og omsorg. Alle kommunens tjenester som inngår i helse- og omsorgsektoren, kan gjerne inngå i en helhetlig kommunedelplan for helse og omsorg. Denne helhetlige planen bør ses i sammenheng med helsefelleskapene og sikre helhetlige og differensierte tilbud til alle målgrupper, med særlig oppmerksomhet rettet mot sårbare grupper. Allmenlegetjenesten bør også inngå i en slik helhetlig plan, både med tanke på rekruttering og stabilisering.

Kommentar fra saksbehandler: Behov for en helhetlig kommunedelplan for hele og omsorg vil bli nærmere vurdert i planprosessen. Samtidig vil det vurderes hvilke viktige mål og satsinger bør forankres i kommuneplanens samfunnsdel.

Statsforvalteren skriver videre i sin uttalelse:

Samfunnssikkerhet og beredskap

At kommunen vektlegger de nasjonale forventningene impliserer at kommunen vil prioritere arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Dette er et tema som er omtalt i eget kapittel i de nasjonale forventningene.

Vi savner imidlertid en videre oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap i planprogrammet. Spesielt siden risiko og sårbarhet (ROS), herunder effekter av klimaendringene vil være premissgivende for videre arbeid med arealplanen. Det er mange tema som skal utredes og avklares i en ROS-analyse. For Lurøy vil spesielt havnivåstigning og 200-års stormflo kunne få store konsekvenser både på kort og lang sikt:

- Ifølge kartverket sin innsynsløsning [Se havnivå i kart | Kartverket.no](#) så vil 766 bygninger og 3,9 kilometer vei kunne bli oversvømt. Dette er tall for nåtid.
- De samme tallene for år 2090 vil være 927 bygninger og 9,6 kilometer vei.

At Lurøy har begrensninger i mobildekningen, slik det går frem av planprogrammet, er også et forhold som kan påvirke den lokale beredskapen i negativ retning.

Kommentar fra saksbehandler: Vi har lagt merke til at samfunnssikkerhet og beredskap dessverre ikke ble inkludert i planprogrammet. Samfunnssikkerhet og beredskap blir derfor lagt til som et eget plantema i planprogrammet.

Kartverket er et avgjørende verktøy i utarbeidelse av kunnskapsgrunnlaget. Det er planlagt til å bruke dette sammen med andre verktøy/ressurser som tar for seg klimautfordringer. Likevel vil behovet for ytterligere utredning bli vurdert fortløpende i arbeidet.

Avslutningsvis skriver Statsforvalteren i Nordland:

Klima- og miljøhensyn

Det er positivt at bærekraftsmålene er nevnt som den første overordna føringen for planprogrammet. De grunnleggende målene, om klima- og miljø, er imidlertid ikke omtalt. Vi oppfordrer til at kommunen her (kap. 3.1) klargjør at oppfylning av sosiale- og økonomiske bærekraftsmål over tid vil være avhengig av at de grunnleggende målene er oppfylt.

Mål for reduserte utslipp av klimagasser

I henhold til [pkt. 3](#) i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning skal kommunene og fylkeskommunene

- *«i sin overordnede planlegging innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser, der det også tas hensyn til effektiv ressursbruk for samfunnet.»*

Kommentar fra saksbehandler: Kapittel om FNs bærekraftsmålene i planprogrammet skrives om til:

Norge sluttet seg til 2030- agendaen med 17 mål for å fremme en sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig utvikling. De nasjonale klima- og miljømålene gir rammer for planleggingen, og er sentrale for at bærekraftsmålene kan nås.

For å kunne fremme en bærekraftig fremtid for Lurøy kommune, er det viktig å tenke langsiktig å jobbe for at de grunnleggende mål er oppfylt. Det inkluderer reduksjon av klimagassutslipp og andre klimagasser som bidrar til global oppvarming. Samtidig, bevaring av økosystemer, biologisk mangfold og naturressurser som skoger, vann og jord. I tillegg bør kommunen jobbe for å finne mål for å styrke håndtering av virkninger av klimaendringer, inkludert ekstermvær, havnivåstigning og andre klimarelaterte utfordringer.

I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel vil bærekraftsmålene kobles opp mot bestemte satsningsområder.

Fiskeridirektoratet:

Fiskeri og akvakultur

Fiskeridirektoratet ber om at fiskeri- og akvakulturnæringene får egen omtale i samfunnsdelen i kommuneplanen. Fiskeri- og akvakulturnæringene bør ikke bare omtales generelt. Eksisterende aktivitet, strategier, planer, mål, muligheter, konkrete tiltak og/eller utfordringer for næringene bør også beskrives, og deler av dette bør også tas med i handlingsdelen. Det er i tillegg viktig at kommunen sikrer god medvirkning i planarbeidet fra lokalt næringsliv, ved at man blant annet aktivt tar kontakt med representanter fra for eksempel fiskeri- og akvakulturnæringene, ulike produksjonsbedrifter og utstyrsleverandører. Sjømatnæringene fiskeri og akvakultur er næringer med høyt konfliktpotensial, men har også høy potensiell nytteverdi av sameksistens. For å sikre avklaringer og muliggjøre sameksistens mellom næringene, bør kommunen så tidlig som mulig undersøke hvilke interesser som er felles og drøfte hvilke avklaringer som skal ligge til grunn for det videre arbeidet.

Kommentar fra saksbehandler: Tas til etterretning. Fiskeri- og akvakultur får egen plass i planprogrammet og dermed i samfunnsdel. Fellesinteresse, mål og strategier knyttet til dette vil bli vurdert og nærmere utredet som en del av prosessen med å utarbeide kunnskapsgrunnlaget.

Videre står det:

Tiltak i og ved sjø

Vi er opptatt av at kommunene ser sammenhengen mellom bruk av land og sjø i alt kommuneplanarbeid. Dette mener vi vil bidra til å redusere konflikter i sjø og sjønære områder, og gi en mer forutsigbar utvikling. Ved for eksempel planlegging av areal til utbygging i strandsonen, og/eller tiltak med utfylling, mudring, sprenging og utslipp til sjø, er det derfor viktig å ta høyde for at disse områdene ikke kommer i konflikt med viktige fiskeri- og akvakulturinteresser eller de deler av naturmangfoldet i sjø som utgjør ressursgrunnlaget for disse næringene. Viktige og lokalt, regionalt og/eller nasjonalt verdifulle naturtyper i sjø som utgjør ressursgrunnlaget for spesielt fiskerinæringen bør beskyttes mot inngrep. For eksempel bør lokalisering og utvikling av blant annet offentlig infrastruktur (vei, kaier, vann og avløp), industri, næring og småbåthavner være en sentral del av en strategi for beskyttelse og bruk av slike.

Sikring og tilrettelegging er vesentlig for at natur- og friluftsområdene ikke skal komme under press til utbyggingsformål. Vi mener samfunnsdelen også her bør være så konkret som mulig når det gjelder hvordan og hvilke kulturmiljø, landskap, kulturminner, naturområder og naturmangfold kommunen ønsker å ivareta spesielt. Det bør også for dette sies noe om hvilke mål eller visjoner man ønsker å sette, eller hvilke strategier kommunen vil følge for å ha et grunnlag til konkrete tiltak som kan føre til en reell ivaretagelse av naturmangfold, naturområder og kulturmiljø.

Kommentar fra saksbehandler: Det er viktig at tiltak knyttet til boligmangel i kommunen ikke kommer i konflikt med natur- og friluftsområder. Utbyggingspress vil ikke gå på bekostning av naturområder. Lurøy kommune har et tydelig mål om å tenke bærekraft samfunnsutvikling og minst mulig skade både i land og sjø.

Denne vurderingen vil naturlig inngå i arbeidet med arealstrategi. Slik vil det legges til grunn bedre premisser for det videre arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel.

Fiskeridirektoratet skriver også at:

Etter vår vurdering vil det være positivt om det sies klart i samfunnsdelen at det kan være aktuelt å sikre naturmangfoldet gjennom arealdelen med for eksempel hensynssoner med egne bestemmelser og retningslinjer. Det er viktig å vise at kommunen både har land- og sjøarealer, og er forpliktet til å ivareta naturmangfoldet i hele kommunens areal. Vi oppfordrer kommunen til å lage en strategi for bruk av både strandsonen og sjøområdene. Ivaretagelse av det marine miljøet og spesielt viktige naturtyper i sjø hører med. Med en bevisst holdning til arealbruken i sjø, og ulike tiltaks konsekvenser for det marine miljøet, legges det til rette for at også fremtidige generasjoner kan glede seg over et rikt og mangfoldig marint liv.

Kommentar fra saksbehandler: Dette anses som ivaretatt i planprogrammet. Det tas til orientering i det videre arbeidet med kommuneplanen.

Avslutningsvis skriver Fiskeridirektoratet i sin uttalelse:

Marin forsøpling

Vi anbefaler at kommunen gjør en vurdering i forhold til problematikken rundt marin forsøpling. Det er viktig at kommunene erkjenner og ivaretar sitt ansvar på dette området, og forvalter sine lokale ressurser med lokale ordninger som reduserer og hindrer plast- og marin forsøpling i så stor grad som mulig. Med fokus på lokale tiltak basert på dagens ordninger og regelverk vil det kunne medvirke til at kommunene i større grad bidrar i arbeidet med å minimere plastavfall og andre typer avfall og redusere den marine forsøplingen

Og oppsummerer følgende bærekraftsmål som spesielt viktige for dem:

- Nr. 8: «Anstendig arbeid og økonomisk vekst»
- Nr. 13: «Stoppe klimaendringene»
- Nr. 14: «Liv under vann»
- Nr. 17: «Samarbeid for å nå målene»

Kommentar fra saksbehandler: Det tas til orientering. Dette vil bli nærmere utredet under planarbeidet.

Nordland fylkeskommune:

I tillegg til gjeldende Fylkesplan for Nordland og gjeldende regionale planstrategi, bør også regional plan for klima og miljø, regional plan for folkehelse – kilder til livskvalitet, og regional transportplan tas med. Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at den regionale planstrategien er under revidering og at det i tillegg pågår utarbeiding av regionale planer som etter hvert vil erstatte Fylkesplanen for Nordland. Mer informasjon finnes på fylkeskommunens hjemmeside: [Pågående regionalt planarbeid - Nordland fylkeskommune \(nfk.no\)](http://nfk.no).

Kommentar fra saksbehandleren: Følgende føringer tas med i planprogrammet:

- Regional plan for klima og miljø
- Regional plan for folkehelse – Kilder til livskvalitet
- Regional transportplan

Vi vil også følge med på de kommende nye planene.

De skriver videre at:

Kunnskapsgrunnlag og arealstrategier

Fylkeskommunen anbefaler at kunnskapsgrunnlaget som skal utarbeides også inkluderer et arealregnskap. Nye nasjonale forventninger påpeker at et arealregnskap bør være en del av kunnskapsgrunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen (jf. kap. 2, pkt. 17).

Kommentar fra saksbehandleren: Lurøy kommune ser verdien i forslaget, og tar anbefalingen til orientering. Vi er imidlertid fortsatt i en fase hvor vi vurderer ulike tilnærminger og verktøy for planleggingsprosessen. Det vil vurderes tilgjengelige ressurser ved utarbeidelse av et eventuelt arealregnskap.

Fylkeskommunen skriver videre i sin uttalelse:

Fiskeri og akvakultur

Det følger av planprogrammet at arealstrategi for blant annet hav og land vil være ett av satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Nordland fylkeskommune anbefaler at kommune gjennom ny kommuneplanens samfunnsdel legger opp til en fortsatt satsing på marine næringer. Fiskeri- og akvakulturnæringen med tilknyttede næringer er viktige bidragsytere i Lurøy kommune, både i form av arbeidsplasser og verdiskaping, samtidig som den forsyner samfunnet med sunn, bærekraftig og klimasmart mat. Nordland fylkeskommune er derfor opptatt av at det tilrettelegges for vekst i sjømatnæringene, og at Lurøy kommune bidrar gjennom å sikre tilstrekkelige arealer for en bærekraftig utvikling av marin sektor. Dette samtidig som planene må ivareta miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.

Fylkeskommunen forutsetter av denne grunn at sjømatnæringene involveres og gis anledning til å komme med innspill om sine behov og ønsker i denne pågående prosessen med ny kommuneplanens samfunnsdel.

Kommentar fra saksbehandler: Dette anses som ivaretatt i planprogrammet. Det vil bli nærmere utredet i planarbeidet.

Videre står det:

Reiseliv og besøksforvaltning

Besøksforvaltning bør inkluderes i kommunens planarbeid og kobles tett sammen med den ønskede samfunnsutviklingen. Utvikling av besøksnæringen bør være bærekraftig og besøksforvaltning er et viktig verktøy. Dette gjelder innen reiselivet, men også i stedsutviklingen for å skape gode steder å bo, arbeide og besøke. I arbeidet med planprogrammet og videre planarbeid oppfordres Lurøy kommune til å ta i bruk besøksforvaltning. For å sikre en bærekraftig forvaltning av lokalsamfunnene og natur- og kulturressursene i kommunen, bør en gjennom planprosessen blant annet kartlegge hvilke målgrupper en ønsker på besøk og hvilke områder en ønsker mer eller mindre ferdsel og bruk i. For mer informasjon og eksempler på besøksforvaltning vises det til fylkeskommunens nettside om besøksforvaltning; [Besøksforvaltning \(nfk.no\)](https://www.nfk.no).

Kommentar fra saksbehandler: Det henvises til tidligere kommentar om besøksforvaltning.

Avslutningsvis står det:

Nordland fylkeskommune oppfordrer alle kommunene til å følge opp forslaget til ny kulturlov.

I regjeringens [høringsutkast](#) til ny kulturlov foreslås det i punkt 3:

«En bestemmelse om kommunal og fylkeskommunal planlegging på kulturfeltet. Bestemmelsen vil pålegge kommuner og fylkeskommuner å utarbeide en skriftlig oversikt over status og utviklingsbehov på kulturfeltet. Oversikten skal benyttes som grunnlag for planarbeidet. Videre vil bestemmelsen pålegge fylkeskommuner og kommuner å fastsette overordnede mål og strategier for kulturfeltet som er egnet til å møte de utfordringene som er identifisert. Kravet vil kunne oppfylles gjennom kommuneplanens samfunnsdel.

Formålet er å sikre at kommuner og fylkeskommuner tar det ansvaret de har for å «fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd» (jf. § 1).»

Kommentar fra saksbehandler: Det tas til orientering. Kultur er et eget satsningsområde i planprogrammet.

Råd for personer med nedsatt funksjonsevne (Tilsyns- og rettighetsutvalget):

Anders S. Marstrander Fellesforslag - Innspill til planprogrammet:

- I tillegg til fysiske folkemøtene, arrangere digitale folkemøte slik at flere kan være med i prosessen.
- Legge til rette for at personer med nedsatt funksjonsevner kan delta og gi sitt innspill
- Vurdere andre type tiltak for å aktiv involvere flest mulig i prosessen.

Hanne Mari Ranheim

Forslag til planprogrammet:

- Inkludere punkt om digital omstilling som satsningsområde, som tar hensyn til både teknologiske, økonomiske, og sosiale aspekter ved digitalisering

Kommentar fra saksbehandler: Vi takker for gode innspill. Å tilrettelegge for at flest mulig kan være med i prosessen står sentralt i planprogrammet. Det har blitt lagt opp til flere møter med ulike grupper for å kunne aktiv involvere flest mulig. Når det gjelder digitale folkemøter, er det imidlertid viktig å vurdere behov til samfunnet før man tar en beslutning. Ved å vurdere engasjementet på fysiske møter kan man få en bedre forståelse av hvorvidt det er et reelt behov for å inkludere digitale møter. Likevel kan dette bli nærmere vurdert i planprosessen.

Punkt 2. og 3. anses som ivaretatt i planprogrammet under medvirkning.

Saksbehandleren er enig, og legger til «Digital omstilling» som eget satsningsområde i planprogrammet.

Lurøy Innland Lokalutvalg:

Innspill til planprogrammet:

- Planprogrammet ser grei ut.
- Vi ønsker at alle innbyggere i Lurøy Kommune skal ha tilgang til rask internett og god mobildekning.
- Bruke kunnskap og erfaringer fra Nesna Kommune i forhold til bosetning av innvandrere. Kommunen kan undersøke muligheter til å bosette flyktninger med utdanning som dekker kommunens behov for arbeidskraft.

Kommentar fra saksbehandler: Saksbehandler takker for gode innspill. Tilgang til raskt internett og god mobildekning blir et tema i arbeidet med samfunnsdel. Dette anses som ivaretatt i planprogrammet.

Lurøy kommunen har vedtatt å imøtekomme anmodningen fra IMDi ved å ta imot 35 flyktninger i 2024. Samtidig jobber Lurøy kommunen aktivt med å skaffe nok boliger til de ulike gruppene i kommunen. I det videre arbeidet med samfunnsdel kan det være nyttig å se på hva andre kommuner, også Nesna kommune, har gjort på dette området. Det tas til orientering.

Lovund Lokalutvalg hadde ingen merknader til planprogrammet.

Sleneset Lokalutvalg:

Innspill til planprogrammet:

- Vi mener at det bør settes noen konkretiserte mål for å nå et best mulig resultat.

Kommentar fra saksbehandler: Det vil defineres konkrete mål knyttet til de ulike satsningsområder etter første fasen av planprosessen er ferdig. Det vil si etter å ha samlet nødvendig dokumentasjon og gjennomført analyser knyttet til både de gjennomgående temaene og resultater av medvirkningsprosesser.

Kvarøy/Hestmona Lokalutvalg:

Kvarøy/Hestmona Lokalutvalg har følgende innspill til Planprosessen:

- Før det avholdes folkemøter bør arbeidsgruppen og lokalutvalg ha ett møte for å avklare fokus og forventninger til møtet. Dette vil sikre bedre gjennomføring av folkemøtene og bedre tilbakemeldinger til kommunen.
- Kvarøy- og Hestmona lokalutvalg foreslår at det avholdes ett folkemøte for Kvarøy/Hestmona og ett annet for Sør-Nesøy. Vi mener avstanden vil bli for stor og dette vil medføre at en av kretsene vil bli kraftig underrepresentert inn i møtet.
- Kvarøy- og Hestmona lokalutvalg oppfordrer Lurøy Kommune til å være tydelig på hva de ønsker tilbakemelding på i planprosessen.

Når det gjelder innspill på satsningsområder i planprosessen så mener lokalutvalget at kommunen bør fokusere på følgende:

- Satsning på incentiver for økt Boligbygging.
- Større og mer helhetlig arealplanlegging for å sikre tilstrekkelig areal til boligbygging og næringsutvikling.
- Rekruttering og bosetting av nye Lurøyfjæringer.
- Satsning på HSO for både eldre og yngre. Helsesøster, Barnelege og jordmortjenester.

Kommentar fra saksbehandler: Vi takker for gode tilbakemeldinger. Det vil bli holdt et møte i forkant av folkemøtene for å avklare forventninger til begge parter.

Det vil bli holdt to separate folkemøter, ett for Kvarøy/Hestmona og ett for Sørnesøy. Dette vil bidra til at flere har mulighet til å møte opp i sin egen krets, og at som Lokalutvalget sier, minske risikoen for å bli underrepresentert. Lokalutvalgene har fått både beskjed om dato og tid for folkemøte.

Tredje punkt tas til orientering.

Foreslåtte fokusområder anses som ivaretatt i planprogrammet under temaene Bo- og bomuligheter, Arealstrategi, Rekruttering og Helse.

Sørnesøy Lokalutvalg:

Sørnesøy lokalutvalg har drøftet planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi 2024-2028 og vi har ingen merknader utenom vårt ønsket om at det blir gjennomført et folkemøte også på Sørnesøy, slik at folke kan komme med innspill.

Kommentar fra saksbehandler: Det vil bli avholdt et folkemøte på Sørnesøy.

Onøy/Lurøy Lokalutvalg:

Innspill til planprogrammet:

Det er også et klart behov for boliger fra det private næringslivet som eksempelvis kan tilfredsstilles ved et samarbeid mellom kommunen og lokale bedrifter. Onøy/Lurøy Lokalutvalg mener at kommunen må legge til rette for/anskaffe boliger med formål «Leie til eie».

Kommunen har i dag leiligheter som benyttes av egne ansatte, men vi mener kommunen også må ta ansvar for at det finnes boliger til øvrig befolkning/ny tilflyttere. Dette må inn i kommuneplanens samfunnsdel.

Onøy/Lurøy Lokalutvalg mener kommunen vill være tjente med å sette opp flere eldreboliger. Ikke med døgnbemanning, men med mulighet for daglig tilsyn. Disse leilighetene må være mulig for eldre eller andre med funksjonsnedsettelse å leie/eie, når helsen ikke gjør det mulig å bo hjemme lengre. Dette må inn i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommentar fra saksbehandler: Vi takker for gode innspill. Det er et veldig godt poeng, og dette er noe av de temaene som er tenkt nærmere vurdert i selve planarbeidet. Saksbehandleren anser dette som ivaretatt i planprogrammet.

Eldrerådet:

Innspill til planprogrammet:

- Bruke av digitale verktøy blir det trolig bare mer av i fremtiden og eldrerådet mener at dette er et sentralt satsningsområde. Kommunen bør ordne med tilrettelagt digital opplæring der eldre kan få elementær opplæring i digitale verktøy. Teknologibruk styrker sosial støtte, sosial kontakt, livskvalitet og velvære blant eldre samtidig som det fører til at de føler seg mer inkludert i samfunnet.
- Vi er alle klar over endringen i befolkningssammensetningen, hvor andelen eldre i befolkningen i Lurøy øker og vi mener at kommunen må forberede seg for den situasjonen ved å bygge enda flere omsorgsboliger, men også sørge for at alle offentlige bygg og transportmidler er universelt utformet.
- Vi mener også at det kommunen må sørge for at alle innbyggere har tilgang til Internett og fiber.
- Kommunen bør også ytterligere fokusere på rekruttering og beholdning av arbeidskraft.

Kommentarer fra saksbehandler: Vi takker for gode innspill. Bruk av digitale verktøy blir det mer av i fremtiden, og Lurøy kommune bør ta et steg videre når det kommer til digitalisering. Saksbehandleren er enig i at dette bør være et satsningsområde, og sammen med innspillet til TRU anbefales det å ha det under «Digital omstilling»

Omsorgsboliger og utfordringer rundt demografi som Lurøy står ovenfor, anses som ivare tatt i planprogrammet, og vil vurderes nærmere i planarbeidet. Det samme gjelder internett og fiber, og rekruttering og beholdning av arbeidskraft.

Konklusjon/anbefaling

Vedlagt planprogram har blitt oppdatert med de endringer som har kommet frem av saksfremlegget. Samtidig har planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi blitt delt opp i to selvstendige dokumenter.

Tabellen om planprosessen med frister har også blitt oppdatert med følgende endringer (Markert i gult):

Prosess	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Ju l	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun
Planprogram legges frem for formannskapet																			
Planprogram legges til offentlig ettersyn. Det varsles om oppstart av planarbeidet																			
Planlegging av medvirkningsaktiviteter																			
Arbeid med eventuelle innspill fra høringen																			
Vedtak planstrategi 2024-2028 (kst.)																			
Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel fastsettes																			
Gjennomføring av medvirkningsaktiviteter																			
Bearbeidelse av kunnskapsgrunnlaget																			
Utarbeidelsen av samfunnsdel																			
Utkast framlagt for styringsgruppe																			
Videre arbeid med samfunnsdel																			
Formannskapet legger planutkast ut på høring																			
Digital presentasjon av planutkastet																			
Innarbeiding av høringsinnspill																			
Kommuneplan samfunnsdels behandling i kommunestyret																			

Det anbefales at planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel vedtas som vedlagt i saksfremlegget.

Planprogrammet danner grunnlaget for videre arbeid med kommuneplanens samfunnsdel.

Det anbefales at Formannskapet fatter følgende vedtak:

- Med hjemmel i Plan- og bygningsloven §11-13 fastsettes planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036
- Planprogrammet fastsettes som vedlagt i dokumentet
- Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel vedtas som eget selvstendig dokument

Vedlegg

- 1 Fylkeskommunens uttalelse - planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi 2024-2028 - Lurøy kommune.pdf
- 2 Saksprotokoll Høring - Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi 2024-2028 - Eldreråd.DOCX
- 3 Saksprotokoll Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi 2024-2028 - Lokalutvalg.DOCX
- 4 Fiskeridirektoratets uttalelse til høring av planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi 2024-2028.pdf
- 5 Uttalelse - Kommuneplan - Lurøy - Planstrategi og planprogram samfunnsdel 2024 - 2028.pdf
- 6 4791788_1_1.PDF
- 7 Uttalelse - Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi 2024-2028 - Lurøy kommune.PDF
- 8 Høring Lurøy Planprogram.pdf
- 9 Svar - Høring - Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og planstrategi 2024 - 2028
- 10 Nord Fiskarlags uttalelse til høring av planprogram og planstrategi for kommuneplanens samfunnsdel - Lurøy kommune.pdf
- 11 Nord Fiskarlags uttalelse til høring av planprogram og planstrategi for kommuneplanens samfunnsdel 2024-2028 – Lurøy kommune
- 12 Vedrørende høring av og planstrategi 2024-2028 med planprogram for kommuneplanens samfunnsdel for Lurøy kommune.pdf
- 13 Planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel - Lurøy kommune